



Finnskogen

# Retningslinjer for tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap Finnskogen, 2024

Retningslinjene gjelder for følgende områder:

| Kjerneområde  | Kommune     |
|---------------|-------------|
| Gravberget    | Våler       |
| Possåsen      | Åsnes       |
| Furuberget    | Åsnes       |
| Hytjanstorpet | Grue        |
| Jammerdal     | Kongsvinger |
| Abborhøgda    | Kongsvinger |



*Fra Gravberget, august 2020*

Retningslinjene gjelder for 2024 og er utarbeidet i samsvar med *Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap og Røros bergstad og Circumferensen* samt *Områdeplan for utvalgte kulturlandskap i jordbruket på Finnskogen i Våler, Åsnes, Grue og Kongsvinger kommuner, Innlandet fylke*.

## Formål:

Formålet med tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap er å bidra til å sikre verdier knyttet til kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift (jfr. §1 2. ledd).

Oversikt over aktuelle tiltak og retningsgivende satser:

| Formål   | Tiltak  | Satser   |
|--|---|--|
| <b>Ivaretakelse av biologisk mangfold</b>            | Rydding av gamle innmarksbeiter og slåttemark   | Inntil 5000 kr/dekar   |
|  | Gjerding, herunder rovdryggjerde, nettinggjerde, nofence, restaurering av skigarder og steingjerder mv.   | Avhengig av type gjerdeprosjekt, og må ses i sammenheng med andre tilskuddsordninger |
|  | Skjøtsel av istandsatte beiter<br>Beiting er hovedtiltaket, men det kan være behov for beitepussing.<br>Foretas i hht. skjøtselsplan.   | Inntil 4000 kr/dekar   |
|  | Skjøtsel av istandsatt slåttemark<br>Kostnadene vil avhenge av om man kan foreta maskinell høsting eller må slå med ljà.<br>Slått kan tidligst skje etter at de seineste artene har frøsatt seg.<br>Foretas i hht. skjøtselsplan. | Inntil 4000 kr/dekar   |
| <b>Ivaretakelse av kulturminner og kulturmiljøer</b> | Istandsettelse av sjeldne og særegne bygninger for områdene, slik som bygninger med spesielle funksjoner (røykstuer, jordkjellere, rier og kokkhus mv.)   | Inntil 70 % av godkjente kostnader   |
|  | Øvrige bygninger  | Inntil 70 % av godkjente kostnader   |
|  | Andre kulturminner og kulturmiljøer   | Inntil 70 % av godkjente kostnader   |
| <b>Planlegging av tiltak</b>                         | Tiltaksplaner for de seks kjerneområdene eller deler av kjerneområdene  | Inntil 100 % av godkjente kostnader  |
|  | Registrering av spesielt verdifulle bygninger   | Inntil 100 % av godkjente kostnader  |
|  | Registrering av biologisk mangfold  | Inntil 100 % av godkjente kostnader  |
|  | Utarbeidelse av restaureringsrapporter for bygninger  | Inntil 100 % av godkjente kostnader  |
|  | Utarbeidelse av skjøtselsplaner for beitemark, slåtteland, kulturminner o.l.  | Inntil 100 % av godkjente kostnader  |
|  | Andre planleggings- og tilretteleggingstiltak   | Inntil 100 % av godkjente kostnader  |
| <b>Formidling</b>                                    | Tiltak som formidler immateriell kulturarv, slik som skogfinske navn og minner fra det finske språket, symbolbruk, folketro og tradisjoner, tradisjonshåndverk knyttet til  | Inntil 100 % av godkjente kostnader  |

|  |  |                                     |
|--|--|-------------------------------------|
|  | skogens materialer (neversko, neverkonter, rajetak mv.) og kunnskap om bruk av røykovn for å varme opp stuer og badstuer mv.   |                                     |
|  | Markedsføring av området med skilting mv.<br>Flere aktuelle samarbeidspartnere.  | Inntil 100 % av godkjente kostnader |
|  | Arrangement, fagdager, fagmøter mv.<br>Flere aktuelle samarbeidspartnere.  | Inntil 100 % av godkjente kostnader |
| <b>Tilrettelegging for ferdsel</b>                     | Merking og vedlikeholdsrydding av eksisterende stier. Merking av andre stier og gutuer.<br>Dette må skje i nært samarbeid med alle berørte grunneiere.<br><i>Finnskogen turistforening? Andre?</i><br><i>Bruk av UKL-symbolet.</i>                                     | Inntil 100 % av godkjente kostnader |
| <b>Tiltak for næringsutvikling</b>                     | Kople Finnskogens overnattingssteder og spisesteder til «hotspottene» i utvalgte kulturlandskap.   | Inntil 50 % av godkjente kostnader  |
|  | Kople på «Finnskogmat» og andre pågående og relevante prosjekter i området der dette er naturlig.  | Inntil 50 % av godkjente kostnader  |
|  | Andre tiltak for næringsutvikling  | Inntil 50 % av godkjente kostnader  |
| <b>Andre tiltak som fremmer formålet med ordningen</b> | Tilpasning av bygninger inn i landskapet gjennom materialvalg, farge eller plassering, og andre tilpasninger for å opprettholde aktiv landbruksdrift og landbruksbasert næringsutvikling samtidig som biologiske og kulturhistoriske verdier i området blir ivaretatt. | Inntil 70 % av godkjente kostnader  |